

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind regimul de control al operațiunilor cu produse cu dublă utilizare

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea
situației actuale

Regimul Uniunii Europene de control al exporturilor de produse cu dublă utilizare, în vigoare, a fost legiferat în 2009, prin Regulamentul (CE) 428/2009 al Consiliului de instituire a unui regim comunitar pentru controlul exporturilor, transferului, serviciilor de intermediere și tranzitului de produse cu dublă utilizare. În urma unor studii de impact finanțate de Comisia Europeană, s-a ajuns la concluzia că acest sistem trebuie să fie reformat pentru a se adapta la circumstanțele tehnologice, economice și politice în schimbare. Astfel, în septembrie 2016, Comisia Europeană a prezentat o propunere de regulament revizuit care să actualizeze normele existente. După aproape trei ani de negocieri, în iunie 2019, Consiliul UE a adoptat în unanimitate primul mandat de negociere cu Parlamentul European. În cadrul trilogurilor din octombrie 2019, noiembrie 2019, februarie 2020 și septembrie 2020, mandatul inițial a suferit unele modificări pentru a ține cont de provocările tehnologice, inclusiv privind produsele de supraveghere cibernetică și riscurile legate de încălcarea drepturilor omului sau de amenințări teroriste. În urma acordului provizoriu din noiembrie 2020, Parlamentul European și Consiliul UE au adoptat o reformare a regulamentului la 10 mai 2021, care a fost votată în unanimitate de către statele membre ale UE o săptămână mai târziu.

La data de 11 iunie 2021 a fost publicat, în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* nr. L 206, *Regulamentul (UE) nr. 2021/821 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a unui regim al Uniunii pentru controlul exporturilor, serviciilor de intermediere, asistenței tehnice, tranzitului și transferului de produse cu dublă utilizare.*

Acest regulament înlocuiește Regulamentul (CE) 428/2009 al Consiliului, și urmărește să asigure că, în domeniul controlului operațiunilor cu produse cu dublă utilizare, Uniunea, prin statele membre, ține seama pe deplin de toate considerentele relevante.

Principalele prevederi ale noului regulament sunt următoarele:

1. introducerea unui control al produselor de supraveghere cibernetică, nelistate, pentru a preveni încălcările drepturilor omului și amenințările la adresa securității legate de utilizarea potențial abuzivă a acestora;
2. includerea în regulament a controlului asistenței tehnice legate de anumite utilizări finale, care permite armonizarea controlului la nivel UE;
3. clarificarea și extinderea controlului asupra produselor cu dublă utilizare nelistate;
4. înființarea unui mecanism de coordonare, la nivel UE, care permite schimbul de informații între statele membre în ceea ce privește exportul produselor cu dublă utilizare;
5. introducerea de noi autorizații generale de export ale UE pentru exportul produselor cu dublă utilizare - una pentru produsele criptografice și una pentru transferurile de tehnologie intra-grup, reducând astfel semnificativ sarcina administrativă atât pentru companii, cât și pentru autoritățile naționale competente;
6. încurajarea cooperării eficiente între autoritățile de licențiere și autoritățile vamale ale statelor membre;
7. asigurarea transparenței, la nivel UE, în comerțul cu produse cu dublă utilizare, cu condiția respectării confidențialității anumitor aspecte comerciale și a intereselor de securitate națională.

Regulamentul prevede, de asemenea, ca fiecare stat membru să ia măsurile corespunzătoare pentru aplicarea corectă a tuturor dispozițiilor acestuia. Astfel, fiecare stat membru trebuie să adopte legislația internă prin care să desemneze și să confere atribuții corespunzătoare autorității naționale competente și să stabilească sancțiuni eficiente, proporționale și disuasive care să se aplice în cazul încălcării dispozițiilor regulamentului.

În prezent, autoritatea națională în domeniul controlului exporturilor de produse cu dublă utilizare este Ministerul Afacerilor Externe, prin Departamentul pentru controlul exporturilor – ANCEX, conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2010 privind regimul de control al operațiunilor cu produse cu dublă utilizare, aprobată cu modificări prin Legea nr. 197/2011.

Ordonanța de urgență nr. 12 din 11 aprilie 2012, aprobată prin Legea nr. 35 din 8 martie 2013, a adus modificări Ordonanței de urgență nr. 119/2010.

Având în vedere că noul regulament implică modificări substanțiale aplicabile Ordonanței de urgență nr. 119/2010, este necesar, din motive de claritate, eficacitate și eficiență să se procedeze la inițierea acestui proiect de act normativ pentru introducerea măsurilor necesare.

Regulamentul intră în vigoare în a nouăzecea zi de la data publicării, prevederile fiind direct aplicabile în toate statele membre ale Uniunii și fiecare stat membru trebuie să informeze Comisia Europeană, fără întârziere, cu privire la actele cu putere de lege și actele administrative adoptate pentru punerea în aplicare a Regulamentului.

2. Schimbări preconizate	<p>Adoptarea prezentului proiect de act normativ permite extinderea controlului operațiunilor cu produse cu dublă utilizare, în special asupra exportului de produse de supraveghere cibernetică, dacă produsele respective sunt sau pot fi destinate, integral ori parțial, unei utilizări legate de represiunea internă și/sau de comiterea de încălcări flagrante ale drepturilor omului sau ale dreptului internațional umanitar.</p> <p>De asemenea, proiectul de act normativ are în vedere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instituirea unor sancțiuni pentru nerespectarea obligativității de a suspenda operațiunea cu acele produse cu dublă utilizare care nu sunt incluse în anexa I la Regulament până la primirea deciziei ANCEX legate de oportunitatea impunerii unei autorizații, precum și pentru nerespectarea obligațiilor referitoare la crearea cadrului organizatoric pentru conformarea cu prevederile legislației; - introducerea de prevederi specifice utilizării licențelor generale de export ale Uniunii, care să aibă în vedere crearea de condiții de concurență echitabile pentru persoanele fizice și juridice române în raport cu celelalte persoane fizice și juridice din Uniune; - clarificarea faptului că prevederile privind controlul exporturilor vizează și activitățile de cercetare-dezvoltare din care rezultă produse cu dublă utilizare, desfășurate de persoane fizice și juridice, inclusiv în instituții academice, universitare sau de cercetare sau în departamente de cercetare create pe lângă unitățile de producție; - crearea cadrului legal pentru utilizarea licențelor în format electronic și pentru suspendarea pe o perioadă limitată, în anumite situații, a operațiunii vamale cu produse cu dublă utilizare;
3. Alte informații	Nu este cazul.
<p>Secțiunea a 3-a</p> <p>Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ</p>	
1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
3. Impactul social	Nu este cazul.
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul.
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)						
Nu este cazul						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus din care:						
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
(ii) impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-

(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
b) bugetele locale	-	-	-	-	-	-
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii bugetare	-	-	-	-	-	-
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificării veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
7. Alte informații	Nu este cazul.					
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	<p>a) La data intrării în vigoare a prezentului act normativ, se abrogă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2010 privind regimul de control al operațiunilor cu produse cu dublă utilizare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 892 din 30 decembrie 2010, aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 197/2011, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12 din 11 aprilie 2012, aprobată prin Legea nr. 35 din 8 martie 2013.</p> <p>b) În 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului act normativ urmează a fi elaborate Norme metodologice de aplicare a acestuia, care se aprobă prin ordin al ministrului afacerilor externe.</p> <p>Ordin al ministrului afacerilor externe privind organizarea și funcționarea Consiliului interinstituțional pentru avizarea autorizării prin licență a operațiunilor cu produse cu dublă utilizare.</p>					
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul.					
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Prezentul act normativ este elaborat în conformitate cu prevederile <i>Regulamentului (UE) nr. 2021/821 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a unui regim al Uniunii pentru controlul exporturilor, serviciilor de intermediere, asistenței tehnice,</i>					

	<i>tranzitului și transferului de produse cu dublă utilizare. Acesta prevede la art. 25, obligația fiecărui stat membru de a lua măsurile corespunzătoare pentru a asigura aplicarea corectă a regulamentului, inclusiv prin instituirea de sancțiuni eficace, proporționale și descurajante. Regulamentul precizează și faptul că fiecare stat membru ar trebui să ia măsuri prin care să confere competențe corespunzătoare autorităților abilitate.</i>
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	<i>Regulamentul (UE) nr. 2021/821 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a unui regim al Uniunii pentru controlul exporturilor, serviciilor de intermediere, asistenței tehnice, tranzitului și transferului de produse cu dublă utilizare este direct aplicabil în România. Prezentul proiect de act normativ reglementează măsurile naționale necesare în vederea aplicării Regulamentului.</i>
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	<i>Având în vedere directă aplicare a Regulamentului (UE) nr. 2021/821 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a unui regim al Uniunii pentru controlul exporturilor, serviciilor de intermediere, asistenței tehnice, tranzitului și transferului de produse cu dublă utilizare, în toate statele membre ale Uniunii Europene, precum și faptul că prezentul proiect de act normativ reglementează măsurile naționale necesare aplicării Regulamentului, sau doar clarifică persoanele vizate de acesta, apreciem că nu este necesară consultarea organizațiilor neguvernamentale, institutelor de cercetare și altor organisme naționale.</i>
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații	Nu este cazul.

este legată de proiectul actului normativ	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Au fost consultați membrii Consiliului pentru avizarea licențelor iar observațiile transmise se regăsesc în prezentul act normativ.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi.	Se va obține avizul Consiliului legislativ, conform HG 561/2009
6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a Ministerului Afacerilor Externe, la secțiunea „transparență decizională”, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul.
2. Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de act normativ privind regimul de control al operațiunilor cu produse cu dublă utilizare, pe care vă rugăm să-l aprobați.

Ministrul afacerilor externe

Bogdan AURESCU

Avizăm favorabil

Ministrul finanțelor, interimar

Prim-ministru

Florin-Vasile CÎȚU

Ministrul apărării naționale

Nicolae-Ionel CIUCĂ

Ministrul afacerilor interne

Lucian Nicolae BODE

**Ministrul economiei,
antreprenoriatului și turismului**

Claudiu-Iulius-Gavril NĂSUI

Directorul

Serviciului Român de Informații

Eduard Raul HELLVIG

Directorul

Serviciului de Informații Externe

Gabriel VLASE

Președintele

**Comisiei Naționale pentru Controlul
Activităților Nucleare**

Cantemir Marian CIUREA-ERCĂU

Ministrul justiției

Stelian-Cristian ION